Ευριπίδη: ***Ιφιγένεια εν Αυλίδι***
ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας, Ωδείο Ηρώδου του Αττικού

Ο Θέμης Μουμουλίδης σκηνοθέτησε μιαν ενδιαφέρουσα παράσταση της *Ιφιγένειας εν Αυλίδι*, δίνοντας μια από τις καλύτερες έως σήμερα δουλειές του και μια από τις καθαρότερες σκηνικές αναγνώσεις αρχαίου δράματος που είδαμε φέτος το καλοκαίρι.
Η τραγωδία διαβάστηκε σαφώς ειρωνικά και, χωρίς να προδίδεται το μυθικό της υπόστρωμα, λειτούργησε ως απομυθοποιητική παραβολή των ηρωϊκών μεγεθών με εργαλείο ένα χορό βρίθοντα νεανικής αφέλειας που εξισορροπούσε την παρατήρηση με τη συναισθηματική εμπλοκή ως διαθλαστικό ανάλογο της επώνυμης ηρωίδας.
Η γραμμή της παράστασης προέβλεπε μια συνολική ολίσθηση των τραγικών μορφών στο επίπεδο ειδώλων εγκλωβισμένων στις ανάγκες της αδηφάγου εξουσίας ως σκοτεινού προσωπείου του ατομικού μεγέθους τους, ενώ ο μύθος τους απέμενε ως γκροτέσκο περίγραμμα μιας εικόνας που μόνος της φορέας ήταν ο λόγος του χορού.
Ο Μοσχόπουλος απέφυγε να ευτελίσει με εξωτερικά τερτίπια το ηρωϊκό ιδεώδες της λαμπρής αρχέτυπης τρωϊκής εκστρατείας· το οδήγησε στον αυτοεξευτελισμό τονίζοντας τις σχέσεις εξουσίας που υπερβαίνουν κάθε ηθικό έρεισμα και κάθε συναισθηματική εμπλοκή, καθώς οι ενέργειες των ισχυρών προβάλλονται στο εκράν της αθώας πρόσληψής τους από τους ανίσχυρους. Επίσης, συνέλαβε σωστά το μεικτό χαρακτήρα του έργου μέσα από την πορεία των ρόλων υπογραμμίζοντας το πολυσύνθετο πλέγμα που καθορίζει στάσεις και συμπεριφορές, όταν οι άνθρωποι υπόκεινται σε τρέχουσες ανάγκες που προβάλλονται μετωνυμικά ως μείζων ανάγκη.
Ο ιδιάζων ρόλος του χορού λειτούργησε ως ενοποιητικό στοιχείο στο επίπεδο της παράστασης και ως εργαλείο ανατομίας στο επίπεδο του έργου. Η επιλογή του ιδιάζοντος αφηγηματικού ρόλου της Αλεξάνδρας Σακελλαροπούλου (Κορυφαία), η οποία επωμίστηκε ακόμη την αγγελική ρήση και της λυρικής έξαρσης που έφερε η Ελένη Τσαλιγοπούλου ανταποκρίνονταν στις δυο διαστάσεις ενός χορού που μετείχε στο μυθοπλαστικό σύμπαν και στην έξωθεν παρατήρησή του, στο χρόνο του μύθου και στο χρόνο της παράστασης, βοηθούμενος ουσιαστικά από τις κινησιολογικές λύσεις της Μαριέλας Νέστορα.
Ο Στέλιος Μάινας, σε έναν από τους καλύτερους ρόλους του, έδωσε έναν Αγαμέμνονα ουσιώδη, παλλόμενο στην εσωτερική του περιπέτεια, έρμαιο της διελκυστίνδας, αλλά όχι γι' αυτούς τους λόγους λιγότερο υποταγμένο στα κατά κόσμον δέοντα, ούτε λιγότερο ηθικά ανάπηρο. Είχε κύρος, χωρίς να του λείπει το βάθος, σωστά κλιμακούμενη καθοδική πορεία, επιτυχώς κρυμμένη αλλά αναδυόμενη αλαζονεία, προσωπικό πάθος και απελπισμένη μικρότητα.
Η Καρυοφυλλιά Καραμπέτη (Κλυταιμνήστρα) εισήλθε μεγαλοπρεπώς ναρκισσευόμενη, αρκούντως εξωτερική και –πιθανόν μ' έναν σύγχρονο τρόπο «βέκια», αλλά ευτυχώς αφομοιώθηκε εν πορεία παραστάσεως βρίσκοντας βαθύτερους τόνους όσο η τραγωδία προχωρούσε στο ακραίο πάθος, τον εγκλωβισμό, την απελπισία και τη δική της τελική μετάλλαξη.
Η Μαρία Πρωτόπαππα, ένα από τα καλύτερα στοιχεία της παράστασης, έφερε εις πέρας τον άθλο της μεταστροφής ως απόλυτη φυσική συνέπεια ενός αδιεξόδου που, αν και προσωπικό, υπερκαλύπτει κάθε έννοια του γνωστού για την Ιφιγένεια κόσμου, δημιουργώντας ένα πρόσωπο σύνθετο στην απλότητά του και οδηγημένο μέσα από όλες τις σχέσεις στην υπέρβαση.
Η σκηνοθεσία οδήγησε σωστά το Νίκο Κουρή κι εκείνος συνέλαβε τον Αχιλλέα ως πρωτεύοντα ρόλο, καθοριστικό για τη διαδρομή της Ιφιγένειας, όχι μόνο με τους προφανείς, αλλά και με εσωτερικούς όρους, ισορροπώντας τις καλές προθέσεις με την άτακτη υποχώρηση.

Ο Γιάννης Νταλιάνης υπηρέτησε δημιουργικά μια πολιτική ανάγνωση του Μενέλαου που εκπροσωπεί έναν αλλοτριωμένο από τη συμμετοχή στην εξουσία παράγοντα, ικανό όχι μόνο να κινεί τα νήματα, αλλά και να αποποιείται θρασύτατα τις ευθύνες, παρακολουθώντας τις συνέπειες, ενώ ο Γιώργος Βελέντζας στήριξε ικανοποιητικά την ηθογραφική νότα του Πρεσβύτη, φίλτρο αποκάλυψης των «ηρωϊκών μορφών» και των μεγάλων λόγων.
Ενδιαφέρουσα, αρμονική και αποκαλυπτική των αντιθέσεων η όψις του Γιώργου Πάτσα και οργανική η λυρική συμβολή του Γιώργου Ανδρέου, ενώ η εναργής στο μεικτό ύφος μετάφραση του Κ.Χ. Μύρη διαβάστηκε ίσως σωστότερα από ποτέ και δικαιώθηκε παραστασιολογικά.